

TEMA

Er Gud evolutionist?

AF SPRINT AAGAARD KORSHOLM

Der er alt for meget på spil, hvis man vil forene evolutionsteorien med bibelsk skabelsestro.

Alle kristne er enige om, at Gud har skabt verden

Alle kristne er enige om, at Gud har skabt verden. Men vi er langt fra enige om, *hvordan* han gjorde det. For nogle har naturvidenskabens evolutionsteori givet dem svaret på, hvordan Gud har skabt det hele. For andre (fx forfatteren til denne artikel) modsiger evolutionsteorien på helt grundlæggende niveau deres opfattelse af, hvordan Gud skabte.

En ydmyg platform

For alle kristne er Bibelen, herunder dens tre første kapitler, hovedkilden til, hvad vi tror og lærer – også om skabelsen.

Min platform for at læse i Bibelen er troen på, at alt i den hænger sammen. Derfor kan forskellige steder i Bibelen være med til at belyse hinanden. Endvidere prøver jeg at være "bibeltro" forstået således, at jeg prøver at forstå Bibelen, sådan som dens oprindelige forfattere (under Helligåndens vejledning) ønskede den forstået.

Netop det med skabelsens "hvordan" lægger i den grad op til, at vores menneskehjerner forsøger at lægge detaljeret "cement" mellem de "klippeblokke", Bibelen viser os. Vi ønsker os mange

flere konkrete detaljer, end Bibelen leverer.

I denne proces er det afgørende at fastholde vores forståelse af Gud som Gud. Som en overnaturlig, kraftfuld personlighed, der kan *alt*. Det betyder ofte, at vores spørgsmål om, *hvordan* Gud gjorde det, kun kan besvares med: "Det gjorde han bare!"

Det er noget, ikke-troende har voldsomt svært ved at acceptere. Og noget, det ofte er svært at sluge selv for os, der af Guds nåde har fået troen. Men det ligger helt ufravigeligt i den kristne tro, at vi må ydmyge os og erkende, at Gud er i en helt anden liga.

Ydmygheden bør også vise sig i, at vi altid husker, at al vores menneskelige "cement" kun er forsøg på at hjælpe vores begrænsede hjerner. Cementen kan være lagt forkert og er altid skrøbelig. Det gælder bestemt også cementen i denne artikel. Men "klippeblokkene" består til evig tid.

Jeg har lyst til at efterlyse ydmyghed også hos evolutionsteoriens tilhængere. De har selv uoverskuelig mange spørgsmål om, hvordan dette og hint skete, som de må putte i kassen

med: "Det skete bare!" Deres eneste "bevis" er, at tingene eksisterer i dag – altså må de jo være blevet til! Og den eneste mulige forklaring i deres optik er evolution. De kan så klistre en seddel på denne kasse med teksten: "Det vil videnskaben helt sikkert finde ud af en dag."

Så man kan da sige, at begge parter lever i tro og håb. Troen på, at vores verdensbillede er sandt. Håbet om, at det en dag vil blive overbevisende tydeligt, at det er sandt.

Evolutionsteorien

Jeg tillader mig her uforskammet kort at koge evolutionsteorien ned til, at livet har udviklet sig gennem alles kamp mod alle, hvor de bedst egnede klarer sig og lever videre i kommende generationer, mens de dårligst egnede uddør.

Dette svarer på mange måder til det, vi ser i dag: Dyr lever i frygt og jagt eller frygt og vagt. Enten er de rovdyr, der lever med frygten for at dø af sult, eller også er de byttedyr, der lever med konstant vagtsomhed og frygt for at blive ædt.

Også mange andre faktorer er med til at udskille de egnede og de uegnede. I rigtig mange af disse forhold kvalificerer man sig til overlevelse ved at jorde konkurrenterne: Den enes død, den andens (leve)brød.

Skabelsesberetningen

Læser man bare umiddelbart Bibelens skabelsesberetning i Første Mosebog 1-2, kommer man ikke til at tænke på begrebet "udvikling gennem alles kamp mod alle". Døden er ikke en del af skabelsesprocessen. Her skaber Gud momentant hvert enkelt dyr og hver enkelt plante sådan, som de har fremstået for tekstens første læsere.

Det ses bl.a. af, at Adam giver dem navne – og det kan næppe være meningen, at det skal forstås på anden måde, end at det er de navne, vi møder senere i Mosebøgerne, fx munkegrib, turdeldue, skovhornugle og sol'am-græshopper. Denne umiddelbare forståelse blev først anfægtet, da den naturvidenskab, der har evolution som dogme, kom til.

Jeg forstår det sådan, at da Gud skabte verden og dens liv, skabte han den uden fysisk død, og det er en modsigelse af evolutionsteoriens forklaring

Skabningen uden død

Jeg forstår det sådan, at da Gud skabte verden og dens liv, skabte han den uden fysisk død, og det er en modsigelse af evolutionsteoriens forklaring. Hver eneste dag i skaberværket konstaterer han, at det hele er godt. Ville Gud betegne alles kamp mod alle og dermed et liv i stadig angst, som "godt"?

Meget tyder på, at svaret er nej, sådan som Jens Ole Christensens artikel redegør for i afsnittet "Han skaber uden synd, smerte og død", side 11-12 i nærværende nummer.

Jeg er mig bevidst, at begrebet "fysisk død" er en lang undersøgelse værdig. Her vil jeg blive på det enkle niveau, hvor en plante efter min definition ikke "dør", fordi man fjerner dele af den, mens et dyr ikke kan tåle ret store indgreb, før det dør.

Syndefaldet og døden

I og med syndefaldet sker der nogle markante ændringer i den fysiske verden. Svangerskab og fødsel bliver nu plagsom og pinefuld (1 Mos 3,16). Markarbejdet bliver en uafsluttelig kamp mod ukrudtet. Vel fordi disse planter nu i alles kamp mod alle har en aggressiv vækst.

Når vi ser Bibelens beskrivelser af, hvordan verden engang bliver, når Gud genopretter den gode skabning og fjerner alle syndefaldets konsekvenser, får vi et uddybet indblik i, hvordan Guds oprindelige skabning var. Steder som Esajas' Bog 11,6-9 og Johannes' Åbenbaring 21-22 støtter antagelsen af, at den oprindelige skabning var uden død, hvilket også indebærer, at dyrene ikke dræbte andre dyr før syndefaldet.

Man kan vist næppe på bibeltro basis få Bibe-

Sprint Aagaard Korsholm, f. 1958

Undervisningskonsulent i Indre Mission
sprint@imh.dk

FOTO: FLICKR / J.B. FLORES

Bibelen viser os nogle grundlæggende "klippeblokke" i skabelsen, men mange detaljer mangler. Her må vi fylde mellemrummene ud med vores menneskelige "cement", vel vidende at vores forsøg på at forstå er begrænset.

len til at sige, at vi er skabt til at dø, og at Gud først i forbindelse med den nye jord finder ud af, at det med dødelighed nok ikke var en god idé. Vi er skabt til evigt liv. Død er Satans typiske terroranslag.

Cementen

Så langt ser jeg "klippestykkerne". Men hvis det skal danne et sammenhængende billede for min lille hjerne, må der rigtig meget "cement" til at forbinde disse stykker med.

Jeg tænker, at Gud efter syndefaldet havde valgt mellem to onder, og valgte det mindste. Han kunne have ladet naturen i sin skabelses-tilstand gå ind i en verden med død. Så ville han opleve, at det overlevede den ikke mange minutter! Han kunne også (og det gjorde han) omskabe naturen på rigtig mange områder, så den kunne overleve under de nye barske vilkår. Her blev fødekæder, tænder, fordøjelsessystemer, instinkter osv. osv. omkodet og ændret til den nye situation.

Jamen, hvordan kunne det ske? – Ja, her træ-

der den kristne gudsforståelse til. For Gud er intet umuligt!

Den nye situation kan ganske passende kaldes alles kamp mod alle. Og da det er den eneste verden, vi kender og kan udforske, vil naturvidenskaben have fuldstændig ret i, at sådan fungerer verden i dag. Vi kristne ved bare, at det har den ikke altid gjort.

Vi ved også, at det vil den heller ikke altid blive ved med at gøre. Bibelen har nogle meget smukke billeder omkring ophævelsen af dette, hvor barn og giftslange leger sammen, og rovdyr og byttedyr spiser græs sammen igen ligesom før syndefaldet (Es 11,6-9).

Evolutionistisk Gud?

På denne baggrund kan jeg slet ikke få Bibelens gudsbillede til at passe med en Gud, der skaber efter dødens og kampens præmisser. Men gerne en Gud, der i kærlighed til sin syndefaldne skabning omskaber den til at kunne overleve under sine selvforskyldte forværringer.

Eller rettere: Det er alene os mennesker, der har skylden. Resten af skabningen sukker under den tomhed og forgængelighed (Rom 8,18ff), som den nu er underlagt – og glæder sig afsindigt til igen at leve under før-syndefalds-vilkår.

Vi kan naturligvis ikke forestille os, hvordan naturen så bliver. For vi kender udelukkende en natur, der fungerer på dødens og kampens præmisser. Men jeg melder mig i koret af dem, der glæder sig vildt til at opleve det!

Jeg afviser altså evolutionsteorien som en brugbar teori – primært af to grunde:

1. Evolution kræver tilstedeværelse af død lige fra første livsgnist, hvilket bibelsk set ikke er tilfældet.
2. For os kristne forudsætter en eventuel evolutions-tilslutning, at Gud bruger død og alles kamp mod alle som sit primære redskab i skabelsen, hvilket ikke svarer til det, vi har fået åbenbart om Gud.

Evolutionsteorien er en meget forståelig teori for den naturvidenskab, der på forhånd har indsnævret sin horisont ekstremt ved at udelukke eksistensen af overnaturlige, åndelige faktorer. Men som kristen kan jeg ikke bruge

den. Jo, som en model for, hvordan Gud i denne syndefaldets verden har udrustet organismer med et vist forandringspotentiale (mikroevolution). Men ikke som forklaringen på hele skabelsen (makroevolution).

Læst umiddelbart taler selve skabelsesberetningen i Første Mosebog 1-2 ikke om udvikling, men om skabelse via ordet – her og nu.

Det kunne måske strengt taget forstås som symbolik på det allerdybeste plan. Men det fører dog let til brugen af et ”myte-begreb”, der for mig at se er problematisk, fordi det skaber usikkerhed om den historiske, faktuelle forankring i Bibelens udsagn. Hvor er så den sikre grænse, der ikke lader ”myte-begrebet” æde sig ind i fx beretningerne om Jesu død og opstandelse og i profetierne om den nye Jord? Og æder det sig ind der, er det selve livsnerven i kristendommen, der står på spil.

Evolutionistisk menneske?

En kombination af skabelsestro og evolutionsteori vil medføre, at Adam blev ”skabt” ved, at en abe-race tog endnu et af de mange tusind skridt fremad i udviklingen.

Men en ”klippe” i den bibelske lære om mennesket er, at det er skabt i Guds billede og derfor har en helt anden position og værdi end noget dyr. Mennesket står alene af alle skabninger i en tro-kærlighed-lydigheds-relation til Gud. Dette er en langt mere dybtgående forskel end den, der kan fremkomme ved endnu en lille mutation i genmassen. Vi arbejder her på et helt andet plan.

Her er evolution for mig at se udelukket.

Kristendom og evolutionsteori

Mener jeg så, at alle, der tror på evolutionsteorien, dermed har frasagt sig den kristne tro? Nej. Men jeg tror, de er bøjjet af for tidsåndens blæsevej på dette punkt. Og dermed står de i fare for mere og mere at se verden (og Gud), som tidsånden ser den.

Det indebærer fx, at forskellen på dyr og mennesker vel ikke er så voldsom. Og at Guds væsen harmonerer med, at kun den stærkeste overlever – ved at udrydde den svage. Og at Bibelen ofte taler til os i symboler, der stort set er tømt

for faktuel tolkning.

Desuden forudsætter kristen evolutionsteori vel, at Guds skabelse stadig pågår på fuldstændig samme niveau som det, der omtales i Første Mosebog. Bliver det så ikke meget svært at fastholde Bibelens budskab om, at den lyse fremtid, vi i håbet kan glæde os til, ikke er resultatet af en forbedret udgave af denne verden, men en helt ny?

Jeg synes, det er nogle farlige piller at sluge. At forstå menneskets skabelse evolutionistisk fører nemt både direkte og indirekte til nogle alvorlige ændringer i synet på menneskets væsen og dermed også på syndefaldet, frelsen og genoprettelsen. Men det er en hel artikel værdig i sig selv.

Evolutionsteoriens team

Det kan virke så skudsikkert overbevisende på folk, at samtlige grene inden for naturvidenskaben har dannet et team omkring denne teori. Geologer, biologer og fysikere osv. bekræfter gensidigt hinandens teorier ved at gå ud fra dem og bruge dem som pejlemærker. Det er ring-argumentation uden nogen objektiv værdi.

Det samme gælder aldersangivelser på universet og det såkaldte Big Bang. Her forudsætter man, at alle fysiske love, som vi kender i dag, kan føres ubegrænset langt tilbage i tiden. Hvilket vi ikke aner noget som helst sikkert om. Og samtlige teorier er totalt afvisende overfor noget, der ikke kan sanses på naturvidenskabens præmisser.

Dette team har gennem godt 100 år samarbejdet og understøttet hinanden. Det er forståeligt, at det er blevet kaldt ”verdens største indoktrinering”. Så naturligvis sidder det dybt i os, der lever i dag. Det er min overbevisning, at hvis hele dette team i 100 år i stedet havde gået ud fra, at skabelsen, syndfloden og overnaturlige kræfter er reelle, ville teamet i dag kunne have præsenteret et mindst lige så overbevisende verdensbillede, hvor alle videnskabelige målinger passer ind.

Lad os som kristne bede om lys og mod til at gå imod indoktrineringen og fastholde det bibelske budskab! ■

At forstå menneskets skabelse evolutionistisk fører nemt både direkte og indirekte til nogle alvorlige ændringer i synet på menneskets væsen